

Region Västerbotten

Samrådsanteckningar, Samråd mellan Region Västerbotten och patient- och funktionshinderrörelsen

Sammanträdesdatum

2024-05-20

Plats

Digitalt

Närvarande

Kenneth Andersson (S)
Elmer Eriksson (M)
Anna Dahlén (V)
Gunilla Larsson, strateg funktionshinderfrågor
Anne-Lie Bygdén, strateg hälso- och sjukvårdsförvaltningen
Emma Brännström, sekreterare
Åsa Risberg, verksamhetsutvecklare hjälpmedel Västerbotten
Robert Lindgren, avdelningschef hjälpmedel Västerbotten
Jonas Karlberg (V)
Ann Lindmark, Synskadades riksförbund Västerbotten
Marie-Louise Ahlqvist, Synskadades riksförbund Västerbotten
Kerstin Hamre, samordnare regional utveckling
Birgitta Johansson, Hjärnkoll Västerbotten
Anders Jonsson, Neuroförbundet och funktionsrätt
Svante Granberg, Psoriasisförbundet
Jonas Bergstedt, TF Funktionsrätt
Kjell-Åke Nilsson
Frida Gustavsson, Nätverket unga vuxna
Ingvar Holmberg, HRF distrikt Västerbotten

Sekreterare

Emma F Brännström

Justerat

2024-05-28

Kenneth Andersson

Ingvar Holmberg

Ordförande

Justerare

Samråd mellan region Västerbotten och
patient- och funktionshinderrörelsen

2024-05-20

1. Justering av sammanträdesanteckningar

Ingvar Holmberg utses att justera sammanträdesanteckningarna tillsammans med ordförande Kenneth Andersson. Justeringen sker digitalt.

2. Information – Region Västerbottens arbete med barnrättsfrågor

Anne-Lie Bygdén, strateg i hälso- och sjukvårdsförvaltningen, informerar om barnrättsarbetet i regionen. I regionplanen 2019–2023 var ett av hållbarhetsmålen att Västerbotten skulle bli det barnvänligaste länet. Ett delmål i detta var att alla basenheter skulle ha barnrättsombud, ett mål man lyckats nå (idag finns drygt 200 barnrättsombud i regionen). Deras uppdrag är att stödja den egna verksamheten i arbetet med barns rättigheter. Uppdraget ryms inom ordinarie tjänst. De deltar i nätverksträffar och tar del av relevanta utbildningar – det finns även chefsutbildning på intranätet. Det finns en kompetensgrupp för stöttning i arbetet. I den gruppen ingår Maria Stefansson, folkhälsoenheten (RS), Nanna Forsberg, FOU Socialtjänst (RS), Sara Frank, avdelningschef habiliteringscentrum södra Lappland (HSF), Charlott Eriksson, samtalssjuksköterska Ungdomsmottagningen Umeå (HSF), Maria Eliasson, psykiatrisjuksköterska Vuxenpsykiatri Skellefteå, Theresa Rågefjord, chefsassistent HSF stab (HSF), samt Anne-Lie Bygdén som är sammankallande och finns inom HSF stab. Kompetensgruppen ansvarar för ett årshjul där man lägger in aktiviteterna och gruppen modererar även en Teams-yta där uppdaterad information finns.

Anne-Lie berättar vad man gjort sedan start, exempelvis barnrättsutbildning tillsammans med Länsstyrelsen Västerbotten, man har tagit fram en metod för prövning av barnets bästa, man har haft erfarenhetsutbyten kring arbete med barns rätt i olika verksamheter (exempelvis barn- och ungdomsrehab, BHC, vuxenpsykiatri m.fl.). Hon berättar även om samarbetet med Nationellt kompetenscentrum för anhöriga (NKA) vilket var mycket uppskattat, så fler tillfällen kommer. Det handlade om barn som närstående och en modell man skapat för att uppmärksamma barn till föräldrar som är sjukskriva inom primärvården. Fler exempel på vad som gjorts sedan start är ett samarbete med BRIS (barn och missbruk, vad gör barn på nätet), samt nya rutiner för orosanmälan vid misstanke om barn som far illa.

De utmaningar Anne-Lie lyfter handlar om behovet av att utveckla arbetssätt för ännu högre grad av involvering, samt den ansträngda situationen i vården. Även behovet av att jobba mer horisontellt i regionen, där är strategin för folkhälsa och funktionshinder ett gott exempel.

Anne-Lie berättar även vad som är på gång: samarbete mellan Regionala utvecklingsförvaltningens biblioteksutvecklare samt filmkonsulent med inriktning barn- och unga, arbete med att få ett barnrättsperspektiv inför politiska beslut (uppdrag från Hälso- och sjukvårdsnämnden), styrande dokument ska barnrättssäkras, förvaltningsövergripande samarbetsyta för Agenda 2030.

Kerstin Hamre informerar om Uppsala universitet - som har ett regeringsuppdrag att stötta kommuner och regioner i sitt MR-arbete - nyligen har anställt en forskare med särskilt fokus på barnrätt. Hon heter Rebecka Boman, Universitetsadjunkt i barnrätt, Juridiska institutionen vid Uppsala universitet. Tips att boka in henne för ett föredrag framöver. Kerstin passar också på att flagga för projektet Stärkt samverkan för mänskliga rättigheters digitala utbildningsdag 23 maj.

Samråd mellan region Västerbotten och
patient- och funktionshinderrörelsen

2024-05-20

3. Information - Strategi för folkhälsa och funktionsrätt, remissvar

Gunilla Larsson informerar om arbete med Strategi för folkhälsa och funktionsrätt. Strategin har varit på remissrunda och det har inkommit 23 remissvar, varav 12 från regionens 15 kommuner. Det visar att det finns ett starkt intresse och engagemang för dessa frågor. Man ser likheterna mellan folkhälsopolitik och funktionshinderpolitik – gemensamma målsättningar om god hälsa och att skapa förutsättningar för delaktighet. Det finns en stark önskan om att se på människor som en helhet och inte olika delar. Det som också lyfts in är att inte glömma bort mänskliga rättigheter. Kompensatoriska insatser helt nödvändiga för personer med funktionsnedsättning. Man vill också se till att utveckla möjligheter till samverkan och att regionen måste ta del av den kunskap som redan finns i civilsamhället.

Remissrundor är en del av implementeringen av strategin eftersom den då går igenom och läses i många led. Nu arbetar man med att processa de svar som inkommit och det ska beredas och beslutas. Beslut förväntas i september, och att den då blir ett underlag för planeringar för 2025

Efter Gunillas dragning diskuteras hur man implementerar strategin i verksamhet. Stort fokus bör läggas på samverkan och identifiering av fokusområden.

4. Information – Hjälpmedel och upphandling/inköp

Åsa Risberg, verksamhetsutvecklare hjälpmedel Västerbotten och Robert Lindgren, avdelningschef hjälpmedel Västerbotten. De informerar om hjälpmedelsverksamheten och vad det innebär att vara förskrivare. I Västerbotten finns drygt 600 förskrivare. De följer en process: prova ut, anpassa och välja lämplig specifik produkt, informera brukare/anhöriga om hjälpmedlet, instruera och träna, följa upp och utvärdera funktion och nytta. I denna process är hjälpmedelsverksamheten en stödfunktion. De arbetar med logistik, upphandling, leverans och har tekniker som reparerar och besiktar produkterna.

Finns en ansvarsuppdelning mellan regionen och kommunen. Regionen ansvarar för ortopedtekniska hjälpmedel, hörselhjälpmedel, synhjälpmedel, medicinska behandlingshjälpmedel, rörelsehjälpmedel, hjälpmedel till barn, kognitiva och kommunikativa hjälpmedel. Kommunen ansvarar för hjälpmedel för rörelsenedsättning (ej ortopedtekniska hjälpmedel), hjälpmedel för kommunikation och kognition samt inkontinenshjälpmedel.

Deltagare lyfter en fråga om tiderna för utprovning samt reparation av hjälpmedel vid behov.

Robert, avdelningschef för service, svarar att man gjort en del förändringar för att bättra på effektiviteten, men det tar en stund innan det slår igenom men man kan se en förbättring. Det blir kortare tider i "normalärenden". Robert berättar om att verksamheten är intäktsfinansierad, alltså helt beroende av intäkter. Han säger att man ser stora ökningar av ärenden/efterfrågan, men att det inte skett en lika stor ökning av personal.

Vidare informeras om hjälpmedelssortiment – produkter som förskrivare kan förskriva och beställa själva utan att beslut behöver tas av annan funktion. Det är uppdelat i olika sortimentsområden, produktområden, produktgrupper och produkter. Sortimentet är även uppdelat (inom dessa kategorier) i vilken typ av hjälpmedel det handlar om, exempelvis rörelse, kommunikation/kognition eller behandling.

Det finns ett hjälpmedelsråd som är en del av samverkansstrukturen och där fattar man beslut om nya produktgrupper.

Om upphandlingsprocessen: börjar med barkgrundsarbete (kunskapsinsamling). Man skickar ut enkäter till förskrivare där de får återkoppla gällande de produkter som finns och används. Har vi de produkter som det finns behov för? Nästa steg är kravspecifikationer. Här deltar i stort sett alltid förskrivarerepresentanter. Sedan skickar man ut upphandlingen fört anbud och man inväntar svar från leverantörerna. Man går sedan vidare till utvärdering av anbudsprodukter. Avtal skrivs därefter för de produkter som har bäst anbudspris. Sedan

Samråd mellan region Västerbotten och
patient- och funktionshinderrörelsen

2024-05-20

arbetar man med sortimentsbeslut och kommunikation med förskrivare. Tanken med upphandling är att det ska täcka merparten av hjälpmedelsanvändarnas behov (i bästa fall 90%). Utbildning av brukare och assistenter ligger idag på förskrivare.

Samtalet efter dragningen från hjälpmedelsverksamheten berör bland annat avsaknaden av ett brukarråd och om hur man på bästa sätt samverkar mellan funktionshinderrörelsen, verksamheten och politiken.

5. Information – Youth up North.

Kerstin Hamre, samordnare regional utveckling, informerar om ett projekt: Youth up North. En satsning som startade 2020 (deadline 2030) med målet att öka ungas delaktighet i norra Sveriges inland. Man jobbar med påverkansarbete och organisering. Man utgår från den mänskliga rättigheten att få sin röst hörd. Man vill skapa en mer levande landsbygd för unga i förhoppning att unga väljer att stanna kvar i/flytta till vår del av landet.

Projektet började sitt arbete i samarbete med Dorotea, Arjeplog och Boden och nu tillkommer även Sorsele Vindeln och Åsele (plus två kommuner Norrbotten). Kerstin Hamre var i onsdags på möte med projektledaren på Youth up North, samt några tjänstepersoner från regionen, för att se om region Västerbotten också kan bli en partner i projektet. Frågan ligger hos Patrik Sällström, direktör för regional utveckling och Stina Karlgren, enhetschef regional utveckling.

6. Avslutning

Nästa samråd är 16 september och dessförinnan kommer vi ha en planeringsträff.

UNDERSKRIFTSSIDA

Detta dokument har undertecknats med avancerade elektroniska
underskrifter: